

La Bona Parla

portaveu del centre republicà federal

MATARÓ, 8 de novembre de 1930 ♦ REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Rambla Castelar, 40 ♦ Any 1 ♦ Núm. 10 ♦ PREU 20 CÈNTIMS

el règim i el poble

Allà on hi hagi gent que vagi ben nodrida i d'altre que pateixi gana, no pot haver-hi fraternitat, ni es pot dir que hi hagi justícia. Allà on hi hagin honors pels detentadors i hi hagin presons i presidis pels ciutadans, que pel seu poble mereixen tots els respectes, no pot haver-hi honradesa, ni es pot dir que hi hagi llibertat. I com que aquí, a Espanya, com en una bona part del món, han existit des de temps immemorial una cosa i altra, heus ací l'origen del despotisme, de la ruïna moral, de l'esclavatge i de la fam d'ahir, i heus ací la causa del neguit, del malestar, del desig d'un nou ordre, d'un nou règim, d'una nova justícia i d'una nova estructuració política i social, d'avui.

Els governs, tan maquiavèlics com incapacitats, han sabut arribar en ple segle XX, tan amos i senyors d'allò dels altres, que pel damunt de la misèria i de la justícia, i de tota llei natural que doni dret a la vida, imposen el principi de la seva autoritat dictatorial.

En la meitat del segle passat, quan tot just començava la devallada ruïnosa del nostre país, va poder-se provocar un estat d'opinió que desborda el règim en quatre parts. Davant la guerra d'Àfrica, davant la guerra civil, i malgrat els esforços supremis dels opressors, el poble, ni tan moralment esclau, ni tan moralment demòcrata com avui, va proclamar victoriosament una República, i amb ella un règim de major llibertat i de millor justícia.

No fórem dignes d'aquella glòria i calguérem de nou en l'esclavitud. Aquell fou un triomf d'esclat, no un triomf definitiu, tota vegada que de l'arrel d'aquella mateixa dinastia caiguda, en prengué nova vida el mateix règim d'opressió, i, per consegüent, de servilisme.

El passat impera encara sobre el present, i avui amb menys respecte ciutadà, amb més cadenes invisibles i amb més pit de guerra que mai, s'oposa el règim a les nostres necessitats i a les nostres europees aspiracions, i àdhuc allò que es el que menys es pot demanar, que és el reconeixement dels drets de l'home, i el reconeixement de la soberania popular.

El passat impera encara sobre el present. Ja allavors de la pèrdua de les Colònies, quan el poble vexat i acovardit, cansat per fi de sofrir misèries i calamitats, que li escolaren fins la última gota de la sang, quan desesperat va volguer aixecar la veu, l'empresonaren i l'ame-trallaren sense contemplació, com es fa sempre amb la carn dels esclaus, i per a culminar aquella repressió que hom considerava necessària i salvadora, per exemple dels segles, va afusellar-se també a aquell exquisit poeta, autor del «Noli me tangere», Dr. Rizal.

No obstant, qui dubtarà que d'aquests fets i d'altres que seria llarg de relatar, en va néixer el ressorgiment polític-social, anomenat progressiu, el que més tard, entrat ja en el segle XX, es va convertir per la classe treballadora i per la política liberal, en un nou viarany per on s'hi ha filtrat el desastre moral de l'estat present?

Podríem senyalar dates, i veuríem com els fets es van repetint; com el poble de 1895, per no anar més endarrera, era tractat de la mateixa manera que el poble de 1909, per no anar més endavant, i com de la mateixa manera es pogué afusellar a un poeta filipí, que es pogué afusellar a un propulsor de l'escola moderna, com Francesc Ferrer.

Ahir no es podia parlar; avui ni es pot parlar, ni es pot escriure, ni es pot gairebé pensar.

El dret a la vida és una mentida. I és per això que hi han presons i presidis per la gent honrada; és per això que és un mite la llibertat; és per això que no pot haver-hi una sàvia justícia, i és per això que allà on hi han molts estòmacs agraïts i satisfets i on hi ha molta penúria i molta persecució, no pot haver-hi sinó que malestar i rebeldia.

Ens queda, però, l'esperança de que la gran obra que està encomenada al poble encara no ha acabat. L'empenta popular, és inevitable. Manquen potser, solament un parell de voltes més a la rosca que ens ve oprimint des de les altes esferes dictatorials.

FRANCESC VALLCORBA.

aquestes temibles informacions, si es creu que han de fer frontollar en el més mínim la vida actual de Rússia.

Vegeu quin retall més edificant, extret de la fulla catòlica *La Bona Parla*.

«*Salvatgisme: Pobres vellets!* Des de que els soviets treballen en foragitar del país el Sant Nom de Déu, n'han tret també tot amor al pròxim.

»En un asil de vells desamparats en la regió del Don, s'hi acollien alguns centenars de vellets sota el mantell de la caritat cristiana.

»Era l'edifici prou capaç, segons constataren els comunistes, per a quarter de l'exèrcit roig; però, què fer d'aquell estol de vellets? Borrat el principi de caritat «ameu-vos els uns als altres», la solució es presenta fàcil i ràpida. Manaren com parèixer tots els vellets al pati de l'establiment, i sense preàmbuls de cap mena, fusellaren tots els vells.

»Desocupat de manera tan fulminant l'edifici, hi quedaren instal·lats els soldats.

»Aquest fet ha estat relatat per un testimoni que podé escapar d'aquella ferotgia comunista.

»Tals procediments són emprats arreu en la Rússia soviètica?»

Com pòden veure, no s'hi posen pas per poc aquests senyors de *La Bona Parla*. Ens sembla, però, que no és pas d'esperit cristià aquell qui per combatre algú, encara que sigui un enemic, fa ús de segons quina mena d'arguments, o d'armes. ¿Que potser és en nom d'aquest principi de caritat cristiana «ameu-vos els uns als altres», que aquests senyors volen presentar monstruosament odiabls els comunistes? Es veu que hi ha qui inventant històries, s'oblida de les doctrines que diu professar. I, en conseqüència, també, s'oblida que hi ha un vuitè manament que diu «no mentiràs», que vol dir, no fer us de cap difamació, ni per la més egoista finalitat.

Es un fet que repugna l'haver de constatar aquesta manera de procedir d'aquesta gent que es diu catòlica i seguidora d'aquell home que es digué Jesucrist. Crist sembrador de bondats, ha deixat darrera seu, a homes que pretenint seguir el seu exemple, no fan més que sembrar odis i recels.

En l'Estat actual rus tenen, pel que es veu, un bon blanc aquests tiradors. Pinten els comunistes no res menys que com uns assassins. Tot això, degut a haver estat foragitada la religió d'aquell país. No recorden, i és clar, ni molt menys no expliquen que en temps de la Santa Inquisició, per exemple, es comenien les pitjors salvatjades, i en nom de la religió.

Aquesta fulla de la qual hem retallat aquest interessant model de propagació de l'amor cristià, mentre s'entreté publicant històries com aquesta, d'una evident mala fe, s'oblida de demanar, per exemple, pels nostres homes perseguits, una llibertat que no tenen. Aquesta llibertat que aquests senyors que parlen en nom de la Veritat, no s'han jugat mai. Potser diran que no és feina seva la de procurar per la pau d'aquests perseguits; però nosaltres els diem: si tenen lloc per preocupar-se a la seva manera de Rússia, també poden tenir-ne per preocupar-se de casa nostra. Nosaltres entenem que també hi entren els nostres presos en el principi d'estimar-nos els uns als altres» Ara, que nosaltres ho entenem així i ells no sabem de la manera que ho aprecien.

En la seva manera de apreciar les lliçons del cristianisme, deuen creure que no hi van compresos els perseguits en la

seva obra d'amor. Perquè—deuen pensar—si bé és veritat que es va predir, segons paraules de l'àngel, «pau entre els homes de bona voluntat», també ho és de veritat, que els presos no en són d'aquests de la «bona voluntat».

I potser, però, no s'equivoquen. Perquè el que és de bona voluntat per la religió, tant els presos com els soviets, n'hi ha ben pocs que la tinguin. I molt menys per aquesta mena de religió, que certs sectors tan malament defensen.

J. CASAS I BUSQUETS.

protestes al vent

Remembrant la nostra Història, podem comprovar que Catalunya, no és pas com molts es pensen, un poble covard, ni que s'hagi quedat mai endarrera d'altres pobles, sempre que s'ha tractat de revoltes, de protestes justes, de ressurgiments virils.

Aquests esclats racials però sembla que hagin quedat petrificats en el seu passat. L'últim intent que ressurrecció esdevingué a Prats de Molló, ha quedat engolit en el fons d'un insondable abim, en el qual hi reposen el civisme, la dignitat i la valentia, de tots els catalans...

La gesta podrà haver estat cantada pels poetes i exaltada pels nostres periodistes, però l'intent més aviat sembla que hagi servit per a esgotar la nostra empenta combativa que res més.

Si es dubta del que diem, cal només esguardar la trajectòria governamental d'aquests últims temps, i veurem que se'ns atropella com mai, que se'ns trepitja, i que se'ns acorrala de tal manera, que ni en els bons temps de la primera Dictadura ens havíem trobat en un ambient tan propici i estimulanti per a la indignació.

I què fem nosaltres?... Protestem, cri-dem, baladrajem. Animem les taules de café; expremem la nostra indignació a la sortida del treball; i exposant-nos molt, fem constar en tots moments la nostra disconformitat des de les planes revisades de la que en podem dir l'única premsa.

Tanmateix però, una protesta com caldria, com les que trobem en l'història dels nostres avantpassats, aquesta no s'arriba a produir. Ni sentim la dignitat d'un poble lliure, ni la valentia d'un poble brau. Gairebé podríem dir, per refermar aquest concepte, que la Catalunya d'avui, té una gran analogia amb l'antic poble hebreu. Com ells creiem ésser un poble escollit, i no obstant ambdós, només hem estat que dos pobles, que dues races, que ens ho hem anat repetint, que érem escollits, però que no hem fet res per a pogueu-ho aconseguir.

Parlem naturalment per la majoria, no per aquells pocs abnegats que si han fet alguna cosa, ha resultat una feina tristament inútil i impotent, davant ço que calgués enderrocar. I aquests pocs, entre els quals, cal comptar-hi la «Confederació Regional de Treballadors» i l'«Estat Català», són els que potser parlen menys de Catalunya, encara que de fet resultin, al nostre entendre, els qui amb més abnegació l'estimen.

L'amor patri i l'amor a la llibertat, més ben expressat queda amb les obres i amb els sacrificis, que no amb les paraules i amb les protestes, que moltes vegades se les emporta el vent.

ANTONI FÀBREGUES.

el fantasma de Rússia

D'ençà que el règim capitalista fou bandejat pels soviets en aquell vastíssim país europeu, que floreixen amb una prodigalitat meravellosa els atacs contra aquell moderníssim Estat comunista.

No serem nosaltres qui vindrem en aquests moments a cantar les excel·lències d'aquell règim, ni molt menys els qui vindrem a desfavorir-lo amb l'escomesa o la censura.

Sí, però, que volem fer ressaltar la manera amb que es ve portant aquesta campanya per uns determinats sectors, que no cal pas descobrir per conèixer. Naturalment, que sortint d'allà on surten aquestes veus d'ultratomba, a nosaltres no ens desperten altra cosa que un natural menyspreu.

Potser sí que algú que llegeixi alguna d'aquestes acostumades informacions com la que més avall reproduïm, que és una de les moltes i variades que diàriament els bons pastors serveixen a les seves innocents remades, s'arribarà a creure o a formar-se una idea terrible del comunisme. Tanmateix, però, ha d'ésser molt càndid; tan càndid com és el que s'inventa i pretén fer empassar